

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Ambrosii Calepini Dictionarivm Vndecim Lingvarvm

Calepino, Ambrogio

Basileae, 1616

N ante V

[urn:nbn:de:bsz:31-107476](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-107476)

Gall. *Domageable, qui parte damage.* Ital. *Nocevole, nocente.* Ger. *Schädlich, litem, schuldig.* Bel. *Shadaya, Hifdanno.* Pol. *Szkodliwi.* Vng. *Artalmas.* Ang. *That offendeth, or hurteth, any thing.* *Id est.* Quae nisi quaesita erit, & nisi vindicatum innoxios, quid erit reliquum? Liv. 5. ab Vrbe: Qui noxii ambo, alter in alterum. Virg. 6. Aeneid. Igneus est ovis vigor, & caelestis origo Seminibus quantum non noxia corpora caedat. Ovid. in Ibis: loquor tuis opifex, vati quod fecit Achæo. Noxia luminibus spicula condant apis. Idem 10. Metam. Nec metuens atro, crinitas angue forores, Quas facibus saevis oculos atq; ora perentes Noxia corda vident. & Cujus contrariū est Innoxius, culpa carens, innocens, qui non nocet. Plaut. in Aul. Heu Megadore, haud decorum facinus tuis factis facis, Vt inopem atq; innoxium abs te, atq; abs tuis, me irrideas. & Obnoxius, idem est quod afflictus, vel obligatus: de quo suo loco.

Noxiōr, Comparativus à Noxius. Seneca lib. 1. de Clementia cap. 13: Omnibus rebus noxior ac sollicitior. Noxiōdo, inis, Et. Pro Noxia apud veteres dicebatur. Accius in iudicio armorū, ut citat Nonius: Noxiōdo obliteretur Pelopidarum, ac per nos sanctescat genus.

N. V. In notis antiquorum, non vis, vel non vocat, vel non valet. N. V. N. D. N. P. O. Neq; vendetur, neq; donabitur, neq; pigrior obligabitur. N. V. P. Nuptias.

Nubes, f. m. [Nub] hanc dicitur. Gall. *Nue ou nuée.* Ital. *Nuvola, nebulia.* Ger. *Ein Wolk.* Hisp. *La nube.* Pol. *Obłok.* Vn. *Fellg, füllb.* Ang. *A cloude.* Est vapor humidus, in sublimi elatus & terra per æstus: sive aer in liquorem coactus, cuius densitas haud dubie Solem obumbrat: unde etiam nomen accepisse creditur, à nubendo scilicet: hoc est, tegendo, quod solem obnubat. Sunt tamen qui ejus originem referant ad dictionē Græcam *νεβη*, quæ nebulam significat, vel nubiliū. Cic. de Divinat. Si aut nubium consuetudo ardet expressus se miserit, id esse fulmen. Virg. 5. Aeneid. & aliis Plaudente nigra fregit sub nube columbam. Idem 3. Aeneidos: Involvere diem nimbis, & nox humida cæli Abfultit: ingeminant abruptis nivis ignes. Idem 1. Georg. Et scedam glomerant tempestatem imbribus atris Collectæ ex alto nubes. & Nubes peditum per translationem, pro multitudine & densitate usarpavit Liv. 5. belli Macedonici: Rex contra peditum equitumq; nubes jacit, & confertit maria suis classibus. Armorum nubes, Statius 4. Thebaid. Belli nubes, Virgil. 10. Aeneid. & Nubis in nominativo apud Plaut. in Merc. nonne ex adverso vides? Nubis atra, imberq; inflat.

Nubecula, f. m. diminutivū. Patra nubes. [Nubecula] Gall. *Petite nuée.* Ital. *Nuvola.* Ger. *Ein Wölkchen.* Hisp. *Nube pequeña.* Pol. *Obłoczek.* Vng. *Fellgke, füllbke.* Ang. *A little cloude.* Plinius lib. 15. cap. 15: Nubecula, quavis patra, ventum procellosum dabit. & Per translationem accipitur pro supercilio, trinitia vultus frontis contractione. Cic. in Pison. Neq; tam sui timidus, ut qui in maximis turbidibus ac fluctibus Reip. navem gubernassem, salvamq; in portu collocaſsem, frontis tua nubeculam, tum collegæ tui: contaminatum spiritum pertumeſcerem.

Nubifer, pen. corr. Nubes ferens. [Nubifer] Gall. *Portant nuées.* Ital. *Chi porta nuvole.* Ger. *Der das gewölk bringt.* Hisp. *Que trae la nube.* Pol. *Obłoczek.* Vng. *Fellgke, füllbke.* Ang. *That bringeth or causeth cloude.* unde Nubiferi montes dicuntur, ita editi, ut nubes sustinere videantur. Ovid. 2. Metam. Aërixq; Alpes & nubifer Apenninus. & Nubiferi Notus, qui nubes affert, sive gignit. Idem Epist. 2: Te dare nubiferis linea vela Notis.

Nubiſigūna dicitivum, Qui nubes fugat. [Nubiſigūna] Gall. *Qui chassé la nuée.* Ital. *Chi caccia le nuvole.* Ger. *Der die wölck vertreibt.* Hisp. *Abuyente de las nuves.* Pol. *Obłok zepędzający.* Vng. *Fellgke el tüz.* Ang. *That putteth away or dissolveth cloude.* Colum. lib. 10: Nec tam nubifugo borea Latonia Phœbe Purpureo radiat vultu.

Nubiſigūna, com. p. Ex nube genitus. [Nubiſigūna] Gall. *Engendré de nuée.* Ital. *Generato di nuvola.* Ger. *Aus dem gewölk erborren.* Hisp. *Engendrado de nube.* Pol. *Zobliżony z wrodziny.* Vng. *Fellgke el tüz.* Ang. *That is engendred of a cloude.* Colum. lib. 10: Mox ubi nubigenæ Phryxi, nec portitor Helles. & Nubigenæ dicuntur Centaurs, quod ex nube sint nati. Quis enim Ixion lanonem deperit, oblata est illi nubes, quæ imaginem Iunonis representaret, cum qua congressus, genuit Centauros. Stat. 5. Thebaid. Luxuriant Lapitharum epulæ, si quando profundo Nubigenæ caligine mero. Feri nubigenæ, Ovid. 12. Metam. Bimembres nubigenæ, Virg. 8. Aeneid. in nubigenas invicte dimembres. & Annæi nubigenæ, Stat. 1. Theb.

Nubilū, a. um, pen. corr. Fuscum, nubibus tectum. [Nubilū] Gall. *Nubila ou nubila.* Ital. *Nuvola.* Ger. *Wolk.* Hisp. *Nubiada.* Pol. *Cymer.* Vng. *Humilis, füllg.* Ang. *Dark, cloude.* Plin. lib. 16. cap. 20: Pyrus, & amygdala, etiam nō pluat,

sed fiat austrinū cælum atq; nubilum, florem emittit. & Nubilis color, obscurus. Plin. 1. 9. cap. 35: Inde nubilum trahi colorem, aut pro claritate matutina serenum.

Nubilum substantivū, ipsam nubem significat. [Nubilum] An. *Dark, melle.* Plin. lib. 2. cap. 62: Rhodi & Syracusia nunquam tanta nubila obducit, ut non aliqua hora sol cernatur. Ovid. 7. Metamorph. nubila pello, Nubilaq; induco, ventos abigō, vocoq; Virgil. 6. Aen. Et pater omnipotens deusa inter nubila teium Contorsit.

Nubilum, a. um, n. f. Locus, quod propter nubes confertus frumenta semittit. [Nubilum] Colum. lib. 1. cap. 6: Hinc arx nubilum applicari debet, maxime in Italia, propter inconstantiā cœli, quo collata semittit frumenta protegantur, si subito nubes imber accesserit. & Dicitur & Nubilum. Idem lib. 2. cap. 21: Quod si falcibus seges cum parte culmi demissa sit, pronus in æternum vel nubilum cogentur.

Nubilum, a. um, n. p. Nubilum fieri, nubibus obscurari. [Nubilum] Gall. *Obscurer de nuées, rendre obscur & nubila, obscurer.* Ital. *Nuvolare.* Ger. *Obscuren.* Bel. *Obscurer.* Hisp. *Annublar.* Pol. *Zaci miazam.* Vng. *Le halmazsolum felgke, füllg.* Ang. *To waxe darke or cloude.* unde Nubilat aer, apud Varr. de Re rust. Plin. lib. 37. cap. 7: Callistratus fulgorem canbunculi debere candidum esse posuit, extremo visu nubilat. Hinc componitur Obscuro: de quo vide suo loco.

Nubilior, a. um, d. p. Nubilo. Cato de Re rust. cap. 83: Vbi nubilat, noctu sub tecto ponito: quotidie, quum sol erit, in sole ponito.

Nubilosus, f. a, sum, Quod est nubibus plenum. [Nubilosus] Gall. *Nubilosus, pleia de nuées.* Ital. *Nuvoloso.* Ger. *Wolkig.* Hisp. *Lleno de nuves.* Pol. *Cymer.* Vng. *Fellgke.* Ang. *Cloudey full of cloude.*

Nubilo, bis, p. l. & nuptus sum, in præt. in sup. nuptum, n. a. Volo, operio, tego, obnudo. [Nubilo] Gall. *Obscurer.* Ital. *Coprire, velare.* Ger. *Verdecken.* Hisp. *Cobrir.* Pol. *Nakrycam.* Vng. *Be fedem.* Ang. *To cover.* unde nubes dicta creditur, quod cælum obnubat. Quoniam vero sparsa apud veteres, dum viro tradebatur, auferret: hoc est, velate capita solebant, factum est, ut Nubere usurpetur pro Viro nudi.

[Nubilo] Gall. *Obscurer.* Ital. *Coprire, velare.* Ger. *Verdecken.* Hisp. *Cobrir.* Pol. *Nakrycam.* Vng. *Be fedem.* Ang. *To cover.* unde nubes dicta creditur, quod cælum obnubat. Quoniam vero sparsa apud veteres, dum viro tradebatur, auferret: hoc est, velate capita solebant, factum est, ut Nubere usurpetur pro Viro nudi. [Nubilo] Gall. *Obscurer.* Ital. *Coprire, velare.* Ger. *Verdecken.* Hisp. *Cobrir.* Pol. *Nakrycam.* Vng. *Be fedem.* Ang. *To cover.* unde nubes dicta creditur, quod cælum obnubat. Quoniam vero sparsa apud veteres, dum viro tradebatur, auferret: hoc est, velate capita solebant, factum est, ut Nubere usurpetur pro Viro nudi.

Nubilo, bis, p. l. & nuptus sum, in præt. in sup. nuptum, n. a. Volo, operio, tego, obnudo. [Nubilo] Gall. *Obscurer.* Ital. *Coprire, velare.* Ger. *Verdecken.* Hisp. *Cobrir.* Pol. *Nakrycam.* Vng. *Be fedem.* Ang. *To cover.* unde nubes dicta creditur, quod cælum obnubat. Quoniam vero sparsa apud veteres, dum viro tradebatur, auferret: hoc est, velate capita solebant, factum est, ut Nubere usurpetur pro Viro nudi. [Nubilo] Gall. *Obscurer.* Ital. *Coprire, velare.* Ger. *Verdecken.* Hisp. *Cobrir.* Pol. *Nakrycam.* Vng. *Be fedem.* Ang. *To cover.* unde nubes dicta creditur, quod cælum obnubat. Quoniam vero sparsa apud veteres, dum viro tradebatur, auferret: hoc est, velate capita solebant, factum est, ut Nubere usurpetur pro Viro nudi.

Nuptus, a. um, participiū, In matrimonio collocatus. [Nuptus] Gall. *Marié, effusé.* Ital. *Martitato.* Ger. *Benudhet.* Hisp. *Desposado, casado.* Pol. *Ojmeny.* Vng. *Le házassag.* Ang. *Mariéd.* Cic. pro Sestio: Sestius C. Albini filius dicitur, ex quo hic est puer, & iam nupta filia. Idem 6. Ven. Mulier nupta uni, proposita omnibus. & Nupta verba: hoc est, obscura, & lasciviora, qualis sunt mulierū, quæ viro tradita veterum dicitur: ea aut virgines nequaquam decet. Plaut. in Dylclo, referente Pedo: Virgo quod nondum didici verba nupta dicere. & Huius antithesis est, Innupta, quæ nuptam quæ nondum accepit virum: ut Innupta puella, apud Virg. 2. Aeneid.

Nuptus

o vni quibus mulieres utuntur, pro rebus vanis atq; inutilibus habentur. Plaut. in Aulul. Nugivendis res solum st omnibus.

Nugor, ari, d. p. Vana loquor, & nugas ago. [Lat. *nugare*, *nugari*, *nugator*. Gall. *Dire kaudis, baner, vjfer*. Ital. *Canziato*. Ger. *Nit epiten vnd vnauget dings vntgicht*. Hisp. *Defuariat en vanas palabras*. Pol. *Przyjaj aliedato piete*. Vng. *Maquidazk*. Ang. *To triffler, to speak a thing vntil for the purpose*.] Cic. de Divin. Democritus tamen non infeste nugatur.

Nugator, m. r. Qui meras nugas loquitur. [Lat. *nugator*. Gall. *Lafur, baner, canziato*. Ital. *Canziato*. Ger. *Der mit enten vnunen dings vntgicht*. Hisp. *El que defuariat en vanas palabras*. Pol. *Przyjaj*. Vng. *Maquidazk*. Ang. *Triffler, a diller*.] Idem in Captivis: Enge pol Thalem talento no emam Mlelum: nam ad sapient am hujus nimius nugator fuit. Cic. pro Flac. Neq; in istum nugatorem tanqua in aliquem testem iuvebar.

Nugatoris, a. um, Nugalis, levis, inanis, inutilis, nullius momenti & ponderis. [Lat. *nugatoris*. Gall. *Plou de baneris & iafere*. Ital. *Veno di canzio*. Ger. *Das vnt vnunen tiberitiche dings is*. Bel. *Durfachtigrennut*. Hisp. *Ueno de defuariat*. Pol. *Pol ni loda plotek*. Vng. *Maquidazk, kaidan vato*. Ang. *Triffling vaine, that triffling*.] Cic. 1. de Nat. deor. Tota res Vellei nugatoria est. Idem pro Cicerina: Omnino ad probandum, utranq; rem videam infimam, nugatoriamq; esse.

Nugilis, & hoc nugale, om. r. Quod est nugis plenum. [Lat. *nugilis*. Gall. *lib. 1. cap. 2: Sed theorematibus tantum nugalibus dilantibus: obijuratione iusta incessivit*.]

Nugamentum, nuge. [Lat. *nugamentum*. Gall. *Baurde*. Ital. *Canzio*. Ger. *Etzelge vnt vnunen dings naricentet oder naricentabang*. Hisp. *Defuariat de vanas palabras*. Pol. *Kliatki, blapaniwo*. Vng. *Maquidazk, baneris daktak*. Ang. *A toyer or triffling thing*.] Apul. lib. 1. A quo ilorum nugamenta huc comparasti?

Nullus, a. lum, [Lat. *nullus*. Gall. *Nul*. Ital. *Nullo, nullo*. Ger. *Xemer*. Bel. *Nemant*. Hisp. *Ninguno*. Pol. *Zaden*. Vng. *senki*. Ang. *None or no man*.] Compositum est ab ullus, quasi no aliquid, vel ne unus quide. Cic. de Amic. Sic munus est, ut nullo egeat. Horat. 1. Epistol. 1: Nullus additus jurare in verba magistri. Nullus, levis, & inanis. Cicero de Amic. Nulla huc igitur amicitia, quum alter verum audire non vult, alter ad mentem paratus est. Plaut. Trin. Nullum beneficium esse dico, id, quod cui facias, non placet. Nullus pro non. Terent. Hecyr. si quaeret me, uti Tum dicat: si non quaeret, nullus dicitur. Cicero Ant. lib. 12: Philotimus non modo nullus venit, sed ne per literas quidem, aut per nuntium certiorum facit me quid egerit. Cicero de provin. consul. Nisi C. Virginius legatus vii fortis & innocens intervenisset, unum signum Byzantii ex maximo numero nullum haberent. Terent. And. Liberatus sum, Dave, hodie tua opera. D. A. V. At nullus quidem. Plaut. Trinummus: Nullus credat: nulla est mihi vita expectanda sine te. Nulli consili, pro nullius. Terent. Andr. quando quidem tam inert, tam nulli consilio Sum. Nulli literis: id est, illiceratus. Plin. Epistol. 113: Video etiam multos parvo ingenio litteris nullis, ut bene agerent, agendo consecutos. Nullus sum, frequens apud Comicos pro perit, vel occidi. Terent. in Andr. Nullus sum, sed ne qui: id est, no sum. Et plus est dicere, Nullus sum, quoniam perit. Nam qui perit, corpus est reliquum: qui vero nullus est, ita est acti aatus non sit. Cicero de Senect. Nolite putare me, quum a vobis discessero, nusquam aut nullum fore. Inter nullus autem & nemo multum interest. Dicitur enim nullus de rebus omnibus. Nemo vero tantum de hominibus, autor est Corn. Fronto in lib. de diff. voc.

Nullus, significat in nullo loco. [Lat. *nullus*. Gall. *En nul lieu*. Ital. *In nullo luogo*. Ger. *Nimen*. Bel. *Nemant*. Hisp. *En ningun lugar*. Pol. *Nigdy*. Vng. *sehol*. Ang. *No where*.]

Nullus, id est, nullus in hunc diem, nullus adhuc. [Lat. *nullus*. Gall. *Nol encere iofpaci & pofent*. Ital. *Nullo in hora*. Ger. *Nof hiffert tomer*. Hisp. *Ninguna hafta agora*. Pol. *le jayeden*. Vng. *sehol meq vider*. Ang. *No man yet*.]

Num, [Lat. *num*. Gall. *N'el et par'el est il par'el*. Ital. *Num*. Ger. *Num*. Hisp. *Por ventura alguna*. Pol. *Takie iest*. Vng. *Valsuemi*. Ang. *Whar?*] Interrogativa particula est, qua negatvam praesertim responsonem, sicut contra Non interrogativè acceptam affirmandi vim habet. Est itaq; Num, idem quod An, live Nonquid. Cic. 1. Acad. Quis igitur est hic num sophistes? Et paulo ante. Num censet Ennum dixisse? Num, ejusdem significationis, Cic. de Somn. Scip. Numne aspicias quum in templo veneris? Pro eodem etiam dicimus An num. Cic. 2. de Divin. An num Imperatorum scientia nulla est? Numat' filia, adfignum, Numarius, ni, Numatio, Numatus. Vide N V M V.

Numellus, Genus vinculi, ad detrahendos noxios paratum, quod de colum & pueri immittuntur. [Lat. *numellus*. Ger. *Ein fied darpn man stant mu haben vnt fufim gefangen legt / oder fuf-*

eyfen.] Plaut. in Afin. Qui adversum stimulos, laminas, et cetera, compedesq; Nervos, extenas, carceres, numellas, pedicatas, bolas, & Felus Numellus vinculi genus esse asserit, quo canes solent alligari. [Pol. *Sfora*. An. *A collar or leash to tie a hawke in*.] Varro lib. 2. de Re rust. cap. 9. de canibus loquitur. Constat, facit quoq; ut alligari primum possint levis, numellis: quos si abrodere conatur, ne id cōsuecant facere, vobend. eos deterrere soler. Col li. 6. cap. 19. de bobus, ceteriq; magno animalibus. Vbi (numis) possunt etiam numellis fabri, ut in infeno capite descendibus perforamina regulis cervis tenentur. Idē de ovibus & capris li. 7. cap. 3. Nonnulli ante quā pecus numellis inducāt, virides piceas nūces in multam demittunt.

Numen, inis, n. r. proprie nuntius, voluntas & potestas Dei est. [Lat. *numen*. Gall. *La volent et puissance de Dieu*. Ital. *Divinita, volentia, valentia di Dio*. Ger. *Der Odant gomat ete vnt Bel. Den Gottedes dā vnt (est) Gode makt*. Hisp. *La voluntad, y poder de Dios*. Pol. *Boska moc alibi molia*. Vn. *Uimok batelina, eris, akarattia*. Ang. *Godde: vnt and power*.] In Nuo, is, quod veteres pro volo utipabāt. Virg. 2. Aeneid. no hactenominat divum Eveant. Virg. 4. Aeglog. Concordes stabuli fatorū nomine Parca. Vnde diversā numina id est, diversē potestatem in uno Deo esse possunt: sicut de lunone scribitur, quod sunt dicta Curetis, quia uteceret curru & hālla: quia partibus pegeret. Lucina: quia pegeret nuptiis, Pronuba. Aliquādo Nomen sumitur pro ipso Deo, & dicitur, ut dicitur. Virg. 4. Aeneid. Spero equidem medius (si quid pia numina possunt) Supplicia hausurum scopulis. Aliquādo pro habitu atq; ornatu, ut interpretatur Nonius. Idem 2. Aeneid. Vadimus immiti Danais, haud numine nostro. Quem tamē locum aliter interpretatur Servius: Haud numine nostro (inquid) id est, Aur dū contrariis, aut quia in sentis Graecorū Neptunus, in Trojanorum fuerat Minerva depicta. Divinū numen. Cic. 4. Acad. Quis enim potest, quum existimetur se curari à Deo, no & dies & noctes divinum numē horret? Numen Senatus translate pro autoritate seu potestate. Cic. 6. Philip. Magna vis est, magnum numen unum & idē sententis Senatus.

Numerus, m. f. Est collectio unitatū. [Lat. *numerus*. Gall. *Nombre*. Ital. *Numero*. Ger. *Ein yast*. Bel. *Ein ghoten*. Hisp. *Numero*. Pol. *Liczba*. Vng. *szam*. Ang. *A number*.] Itaq; unitate dicunt no esse numerū, sed principia numeri. Cic. de Somn. Scipionis. Hi duo numeri, quorū unus plenus, altera de causa habetur. Aliquādo vim & magnitudinē significat ad quantitātē relatū. Cic. lib. 3. Offic. Si est pligratia, vir bonus Alexandris Rhodū magis frumentum numerū advezerit. Interdū ad ordinē. Virg. 3. Aen. Digem in numerū. Et quoniam omnis concentus, & omnis harmonia numeris collat, frequenter etiā Numerus pro ratione harmoniac ponitur, quā Graeco vocabulo *logos* appellamus. Virg. 9. Aeglog. numeros memini, si verba teoerē. Aliquādo accipitur pro certa ratione atq; ordine. Idē lib. 11. Hecuba, duces, equitūq; exercitus omnis Compositi numero innotuit. Numerus etiā dicitur ordo, status, gradus cuiusq; & locus quo est habendus, v. g. Saluti. Dum hęc Roma pōtur, C. Manlius ex suo numero legatos ad Martū regē mittit id exis qui partū suarū erant. In numero est etiam, numerari. Cic. ad Sulp. Fam. 13. In primis, libertus eius L. Cornius Anchialus homo & patrono, & patroni necessarius (quo in numero ego sum) probatissimus. In numeris non est ferre. Plin. in Epist. Neq; enim adhuc nomē in numeris retiat est, ideoq; liberū est nobis Syllvanū in locū tuū subdere. In numeros (inquid) id est, in ordinē, Tribunorū scribet. Milites quoque non dū in numerū relati dicuntur, quō delecti quid sunt, nondum tamen in suos ordines pervenerit. Numeri enim pro albo, in quo lecti milites conscribuntur, quem Graecorū *logos* appellat. Numerus pro honore, vel exaltatione. Cic. 2. Phil. Itaq; quem locum apud ipsum Catarem post eius ex Africa reditū obtinuit? quo numero fuit? qua exaltatione? quo gradu dignitatis? Numero, vel in numero aliquo haberi, vel esse. Varr. de Re rust. lib. 1. cap. 17. Quod quum sit, minus se putat despici, atq; aliquo numero haberi a domino. Cic. 3. de Orat. Sine hac summus orator esse in numero nullo potest. A numerus sit adflectivum In numerus, a. um, v. g. *numerus*, quod est sine numero: hoc est, infinitum. Et numerato esse pecunia dicitur, quum est in promptu: *numerus* aut, habeo pecuniam in numerato: hoc est, non valorem, sed pecuniā ipsam promptam paratamq;. Vnde de adre dicente ex tempore dictum est, esse Quint. lib. 6. cap. 10. genium eum in numerato habere: hoc est, semper promptam paratamq;, ad omnia: sicut de Pollione Aegino, ferus iocundus pariter accommodato, dictum est: Esse eum horarum omnium. Omnibus numeris absolutus. Plin. Epist. 21. Ego enim librum omnibus numeris absolutum. Cic. 2. de Divin. Hanc verō quicquā potest casu esse factū, quod omnes habent in numero veritatis: Idē 2. de Nat. deor. Perfectum experientia

omnibus suis numeris & partibus. In numeris, ut maximus est quisque, in primo loco ponitur. ut, *Viginti quinque, Triginta sex*: sed si copula intercedat, in numeris praepositur, qui minor est, quod infra centum, & supra viginti loquimur: ut, *Vnus & viginti, Duo & viginti*. Cic. *Plato uno & octogesimo anno scribens mortuus est. Iocertes quattuor & septuagesimo, tum librum, qui Panegyricus inscribitur, scripsisse dicitur, vitam quinquennium post: cuius magister L. continus Gorgias senis & septem complexit annos*. Ex quibus verbis colligitur, ante centum praepositi numeri minoris: post centum vero postpositi. Eodem modo loquimur supra viginti millia usque, ad centum millia: ut *Milites nostri sex & viginti millia erant*, vel, *Milites nostri sex & sexies mille erant*. *Milites nobis erant viginti sex milia*. Etenim haec nomina, dum copula caeter, composita videntur, ut, *Vndecim, Duodecim, Septedecim, Vigintiduo, Vigintitres*, & similia: sed in illis quibus ordinem significamus, quales sunt, *Secundus, Tertius, Quartus*, & reliqui huiusmodi, significant ultimam ex eo numero: ut secundus id est, ultimus ex duobus: Tertius, ultimus ex tribus: Quartus, ultimus ex quatuor. Licet Primus non significet ultimam ex uno, sed ipsum unum, in ordine tamen ad multos subsequentes. Aliquando tamen non pro ultimo ex eo numero usurpatur, sed pro uno quolibet ex toto numero: ut, *Centesima pars bonorum patris assecutus sum*: hoc est, una ex centum. Aliquando pro bis tantum, ter tantum. Sic dicitur *centesimum fructum extulit*: hoc est, centies tantum, quantum semetipsum acceperat. *Plinius*: *Admisit hunc far, ut magis amaritudinem eius: & tamen sic quoque ingratisimū vestri est*. Nascitur quatuordecimque solo cum centesimo grano: ipsumque pro latamine est: id est, cum centum granis, sive centisimo grano. Affine huic significatum habent nomina illa numerata *Simplex, Duplex, Triplex, Quadruplex, & similia*: hoc est, semel tantum, bis tantum, decies tantum. Sunt praeterea *Binarius, Ternarius, Tricenarius, Centenarius, & similia*, quae significant non multiplicationem, sed numerum aliarum rerum, quae non nominantur: ut, *Lapis centenarius*, non quod centus sit, sed centum librarum. *Homo centenarius*, quod centum annos sit natus. *Grex centenarius*, centum caprum grex. *Dicimus etiam Binarium, Ternarium, Centenarium numerum*: quia numerus omnia complectitur. Itaque, re dicitur, *Centenarium numerum annorum ingressus est, non autem, Centenarium annorum: & Millenarium numerum pondi vehitur*: non autem *Millenarium pondi*. Item, *Singulum, Binum, Ternum, Quaternum, Quinquarium, Senum, Septenum, Octonum, Novenum, Decem, Undecim, Duodecim, Tredecim, Quatuordecim, Quindecim, Sexdecim, Septendecim, Octodecim, Noveviginti, Denum, Denum quatuordecim, Denum quinque, Denum sexdecim, Denum septendecim, Denum octodecim, Denum novemdecim, Vicenum, Tricenarium, Quadragenarium, Quinquagenarium, Sexagenarium, Septuagenarium, Octogenum, Nonagenarium, Centenarium*: quibus oratione utitur, numero utitur, sed frequentius plurali, praesertim ubi subjectum nomen cui adduntur, tantum pluraliter declinatur: ut, *Binae litterae, Binae nuptiae, Bina arma*. Poetae vero frequentius singulari utuntur: sed oratores ferè propria usurpant significatione horum nominum. *Binus enim, sive Bini*, significat singulis duo, *Ternus, sive Terni*, singulis tres: ut, *Creabatur olim Bini Consules*: id est, per singulos annos duos: & *Accepimus omnes à Caesare bina talenta*: id est, singulis data sunt à Caesare duo talenta. At poetae, aliique scriptores, pro suis ferè primitiva haec nomina accipiunt. *Virg.* *Aeneid* *Bina manu lupus cuspans hastilia ferro*. Idem: *Gurgite septeno rapidus mare submovet amnis*: id est, septem gurgitibus. Idem: *Per duodecim regni mundi Sol aureus astra*. *Plinius*: *Prodigiosa sunt quae circum hoc tradit Theophrastus, autor alio qui gravis septuaginta annos durare libidine contractu ejus: id est, septuaginta coitibus. Sed in his omnibus notandum est, à triginta tricenū dici, g in e mutata, sicut pro vigeno Vicenū. Trecentū vero à Trecentum, quia haec omnia supra centum quidem contrahuntur, non ita ubi. Nam *Duceni* dicimus pro *Ducenteni*, *Trecenti* pro *Trecenteni*, *Quadragesim*, *Quingeni*, *Sexcenti*, *Septingeni*, *Octingeni*, *Nonogeni*, vel *Noningeni*: pro *Quadragesim*, *Quingenti*, *Sexcenteni*, *Septingenti*, *Octingenti*, *Noningenti*. Centeni autem & milleni, propter dictionum brevitatē non contrahuntur. Sunt item nomina numeralia, *Simplex, Duplex, Triplex, Quadruplex, Centuplex, & similia*: quibus simpliciter, dupliciter, & reliqua. Et adverbialia *Simplex, Duplex, cum reliquis*. Et adverbialia numeralia, *Bis, Ter, Quater, Decies, Centies, Millies*. In quibus notandum, sicut superiora illa, quae diximus, supra centum contrahuntur, infra centum minima haec ediverso infra centum contrahi, ultra vero non: ut *Viginti* pro *Viginties*, *Tricies* pro *Triginties*, *Quadragesim*, *Quingentes*, *Sexagesim*, *Septuagesim*, *Octogies*, *Nonagesim*: caetera*

verò non contrahi, *Quingies, Sexies, Septies, Octies, Novies, Decies, Centies, Ducenties, Trecenties, Quadringentes, Quingentes, Sexcenties, Septingentes, Octingentes, Noningentes, Millies, Bis millies, Ter millies, Decies millies, Vicies millies*. Numeri autem apud Latinos sic notari solent, ut usque ad quinquaginta per unitates scriberentur: quinquaginta autem per quinque vocalem V. Denarius autem per X, quae est decima consonans apud Graecos. Littera, quinquagenarium numerum representabat, C. centenarium, D. quingenarium, M. millenarium. Quod si numero alicui transverberata linea superducatur, tot significabit millenarium, quot per se valebat unitates. Ad hunc modum I. millenarium significabat: V, quinque millia: X, decem millia, & unitas duos habens à tergo apostrophos, ad hunc modum *LV*, quing, denotat millia. Quod si eadem totidem à fronte ponantur apostrophos, hunc in modum, *CCLV*, decem sicut milliarumque & aliter hoc modo notari solent. *LV*, quinquaginta millia sic scribi consueverunt, *LV*, Centum autem millia, sic, *CCLV*, qui numerus legitur apud Ciceronem lib. 2. *Epistol.* ad *Caninium Salustium*: *Quod inquit scribit ad me de diachmis CCCLV*, nihil est quod cuiquam in isto genere commodare possim. *Quingenta* millia ita notari solent, *CLV*, q littera, quae in voce *Quingenti* prima est, inter duos apostrophos interposita. *Millies* autem mille in hunc modum scribi consuevit *CM*. Ex *Probo*.

Numeri, Notis quibusdam veteres utebantur numeros significantibus, quas deinde ad litterarum formam scribendi consuetudine, paulatim convertit librarium in scita, quas quidem notas, & earum significationem regione subiciam. Atque haec tredecim sunt, totidem, quot *Priscianus* agnoscit ab eo tamen quiddam est, cui dissentire cogat.

Antiqua nota	Significatio	
I	1	unus
V	5	quinque
X	10	decem
L	50	quinquaginta
C	100	centum
LV	500	quingenta
CLV	1000	mille
LV	5000	quinque millia
CCLV	10000	decem millia
LV	50000	quinquaginta millia
CCLV	100000	centum millia
LV	500000	quingenta millia
CCCLV	1000000	decies centena millia.

Non erat autem, inquit *Plinius*, apud veteres numerus ultra centum millia: itaque & hodie multiplicatur haec, ut decies centena millia, aut saepius dicatur. Atque haec nota, si figuram consideres, eadem omnes sunt, nisi quod in quinq; primisprehenditur dissimilitudo: nam cum scribimus *CLV*, sive *LV*, & inde quae subsequuntur, duabus tantum utitur notis, I & C. hoc tamen observantes, ut *CV* post I, non tanquam aversa, sed quasi respiciens constituitur, sic unam quae summam, quam volueris immensam, explicari primis quinq; notis animadvertes. Haec est prima consideratio: sequitur altera, quod à prima nota ad usque eas, quas in extremo posui, alienis modo in quinq; summa crescit, modo in duplum: quod, ipsas notas qui persequi singulas voluerit, intelliget. *Priscianus* autem hanc rationem tractat imperite: primum mille sic ait notari, X, & decem millia sic, *CLV*, in quo repugnat vetustatis observatio. Triplex enim genus est, quod antiquitate maxime restatur, lapides, libri, numi: & cum ego in singulis non ita negligenter sum versatus, nunquam tam ex pro mille comperi, nunquam *CLV* pro decem millibus: sed idem sabet in sua sententia. Infert enim paulo post: *Decem millia, quod verisimilius est, notatum per M, circumscripam ex utroque latere: & M putat mille significare: quia nominis prima sit littera, quorum alterum concedo, ut M, mille valeat: alterum quia cum ratione pugnat, concedere non possum, ut M ideo mille significet, quod in verbo mille princeps occurrat littera: mihi enim dubium non est, quin M inde sit derivata, quod veteres pro quingentis hac utebantur figura *LV*: unde contra *Priscianus* sententiam, qui de origine D nescio quid ridicule comminiscitur, facta est D. negligentia simul & ignorantia describentium, dum antiquas notas elementa putant, ergo pro quingentis, ut dixi, scribebant *LV*, pro mille *CLV*: unde fluxit M. errorem creante similitudine, quod M quandoque ita scribitur *CLV*, ut minimum discrepare videatur à *CLV*. In antiquis autem libris & aliis figuris pro mille usurpatae licet animadvertere, ut & *CLV*, quas peperit minus accurata librorum festinatio, id agentium, ut *CLV* uno calami ductu perficeretur. etiam *CV* & *CV* pro mille reperias: quae derivatae sunt ab *CLV* corruptae scilicet à corrupta. Quamvis etiam, cur L quandoque pro I. posita reperitur, ut in hac figura *CCCLV*, & similibus: huius quoque perorationis culpam sustinet librorum in scitia: qui cum antiquam notam longiusculam*

gusculam viderent, exempli gratia sic, CCCIIO, decepti similitudine conionantem L. putarunt, & pro CCCIIO, scripserunt CCCIIO. Hec de numerorum notis. Reliqua erant nonnulla, quae, quia saturati legentium placet occurrere, praetermittit: haec de re paulo plenius agetur in libris de quaestione per epistolam. Ex Pauli Manutii commentario in Epist. ad Attic. Nunc adverbium, veteres pro Nimum eisd dicebant, autore Festo. Plant. in Menach. Menachme, numero huc advenis ad prandiu. Idem in Mil. Haud etiam numero hoc dicis. Idem in Cas. O' Apelles, O' Zeuxis pictor, cur numero estis mortui, Hinc exemplum ut pingeretis?

Numerosus, sa, sum, Quod magno constat numero, magnus, multus, in numerus: [mōdr. Gall. Qui est ex grand nombre. Ital. Numerosa. Ger. Drey an zahl. Hisp. Casa de mucho numero è cuento. Pol. Wielki liczba. Vng. Számos, Ang. to great number.] ut, Numerosus populus, Numerosa multitudo, Numerosa cohortis, Plin. lib. 7. cap. 44. Numerosa varietas. Idem lib. 9. cap. 37. Numerosus partus. Idem lib. 11. cap. 40. Quae numerofo secunda partu, haec plures habent mammas. Numerosa verò oratio quae numeris orationis constat. [mōdr. Gall. Cic. in Orat. Id numerosum est in omnibus sonis, atq; vocibus, quod habet quasdam impreciones, & quod metri possumus intervallis aequalibus.

Numerosè, adverbium, Sonorè & per numeros: hoc est, per mensuras, sive dimensiones musicas: [mōdr. Gall. Par mesure. Ital. Con misura. Ger. Der mensur eder dem schlag nach in gemesse. Hisp. Con medida. Pol. Wskromos. Vng. Szamosim. Ang. by dimension and measure.] Cic. 3. de Orat. Et tamen eam conjunctionem, sicuti versum, numerosè cadere, & quadrare, & perfici volumus. Idem 2. de Nat. deor. Quid si platiari fiducias ferrent numerosè sonantes?

Numerosissimè, [Vn. Igen Zamossan, kumos.] Apuleius de Deo Socratis: Familias numerosissimè comparant.

Numerositas, [mōdr. Gall. Numerositas. Vn. Sokasag, zamossag.] Macrobi. Satur. li. 3. cap. 20. Sed Antiphonanes adiecit Gargara, ad significationem numerositatis innumeratae.

Numerus, adverbium, Quod ad numerum pertinet, à Grammaticis fida vox, praedictis Latinae linguae autoribus, si Calepini iudicio standum est. Studiosi politiorum literarum ab imitatione scriptorum veterum non dilce dentur, tanquam scopolum minus Latini verbum sibi vitandum ducentes: [mōdr. Gall. Appartenance à nombre. Ital. Che si appartiene à numero. Ger. Das ja der zahl gehört. Hisp. Casa perteneciente al numero. Pol. Do liczki przynależać. Vng. Szamosz vala. Ang. Pertaining to a number.] unde numeralis locutio, quae tractat de numeris, Graecè Arithmetica dicitur. Et apud Grammaticos Nomina numeralia, quibus utimur in numerando: ut, Vnus, Duo, Tres. Et adverbia numeralia, ut Bis, Ter, &c.

Numerabilis, le, omis. Quod numerari potest. [mōdr. Gall. Quasi se peut nombre. Ital. Che si può annoverare. Ger. Zahlbar: das wort ja zähl ist. Hisp. Casa que se puede contar. Pol. L'awi de liczba. Vng. Meg Zamalható. Ang. That may be numbered easily.] Cujus contrarium est innumerabile, quod numerari non potest. Horat. de Arte: Quo sane populus numerabilis, ut pote parvus, et frangi, castusq; verendusq; coibat.

Número, as, act p. Supputo, per numeros recenseo, vel colligo & mittor. [mōdr. Gall. Number, conter. Ital. Annoverare. Ger. Zählen. Bel. Zellen. Hisp. Contar por numero. Pol. Licz. Vng. Meg Zamalatom. An To number, rekken or tall a tynnta.] Virg. 3. Aeglog. Bisq; die numerant ambo pecus alter & hodos. Cicero de Amic. Nec memiamur eam, ut quidam indocti, verborum magnificentia, virosq; bonos eos qui habentur numeremus, Paulos, Catones, &c. Idem 4. Ver. Numerare omnes non est necesse. Numerare pecuniam, pro praesentem pecuniam dare, solvere. Cic. ad Plane. Atticus, qui civitatem conservatam cuperet, pecuniam numeravit de suo. Interdum supputatur accusativus, Plant. in Afin. Numerari iussit servo lo Leonida. Cic. pro Quintio: Sed Romae quotidie, simulatq; sibi hic annuisset numeraturum se dicebat. Numerare, pro habere & censere. Cic. 3. Ver. Qui collega Timarchidix prope numerabatur: id est, habebatur, & censebatur. Nullo loco numerare: id est, nihil facere. Cic. 2. de Fin. Idq; Socratem, qui voluptatem nullo loco numerat, audio dicentem. Hujus composita sunt, Annúmero, Conúmero, Dinúmero, Enúmero, Per número, & Renúmero: quae vide suis locis.

Numeratio, adverbium, significat per numeros. [mōdr. Gall. Numeratione. Ger. Zahl. Hisp. Contando por numero. Pol. Wyliczenie. Vng. Meg Zamalatom. Ang. by reckoning.] Cic. ad Att. lib. 12. Mihi & res, & conditio placet: sed ita, ut numeratio malum, quam aestimatio, id est, malum numerari mihi, quam aestimari.

Numeritia, Numerosus, Numeritius, Vide NVMVS.

Numus, numi, m. f. Moneta, numisma. [mōdr. Gall. Monnaie. Ital. Danaro, moneta. Ger. Ein Ding, Geld, pfennig. Bel. Munte: pence d'Or. Hisp. Dinero, moneda. Pol. Moneta, pieniadze. Vng. Pénz. Ang. Money or coin.] Jam est scriptum hoc est, à lege appellationem accepit, o in u commutato: quoniam olim permutatione metrum homines uti solebant, lege usus numi introductus est. Alio etiam nomine dicitur Numisma, quod ab eodem etiam fonte creditur derivatum. Quapropter utrunq; unico m, scribendum videtur. Sunt tamen nonnulli, qui numum geminato m, scribendum putent, eò quod videant primam ubiq; produci, quae in dictione Numisma conpuitur: ut apud Martiale lib. 1. Cur data sunt equis his quinq; numismata? Sed hoc in loco, ceterisq; omnibus, in quibus hujus nominis prima syllaba corrumpitur, quidem Numisma legendum contendunt, per quartam vocalem. Vt cumq; scribas, illud certe constat primam in dictione Numus semper produci, quae cõtra in nomine Numisma apud probatos auctores semper conpuitur: quavis nonnulli inter recentiores, nullo veterum exemplo ausi sint producere. Numus aut aliquando generale nomen est, idem significans quod Numisma: & de qualibet pecunia, sive moneta dici potest, sive aurea sit, sive argentea, atq; adeo aerea. Plaut. in Pseudolo: Numus sum miser, numum nūquam repetire argenti queo. Cic. 2. de Finib. Vide si secutus esset eorum sententia, qui honesta & recta emolumentis omnibus & commo dis anteponebant, ut numi quod attigisset. Aliquando etiã speciale nomē est pecuniae aereae, quae alio nomine Sestertius, vel conjunctim Numus sestertius appellabatur: valebatq; aestimatione Gallicae pecuniae decem denariolos Turoneses & semissem: hoc est, quantam eam denarii argentei. Cic. 4. Ver. Facta est sponsio sestertius quinq; coegit Scandilius quinq; illa millia numum dare ac numerare Apronio. Et rursus inferius: Cogit Scandilius Apronio ob singularem improbitatē atq; audaciam praedantemq; nefariam societatis, H-5 quinq; millia mercedis nomine, ac praemii dare. Vbi hoc notandum est, Ciceronem Quinq; sestertia, Quinq; millia sestertium, & Quinq; millia numum pro eodē dixisse. Numus adulterius, nō legitimus, [mōdr. Gall. Cic. lib. 3. Offic. Quare etiam, si sapiens adulterius numus accepit improdēns pro bonis, quum id nescient, solaturus ne sit eos, sicuti debeat, pro bonis.

Numus, diminutivum, Parvus numus. [mōdr. Gall. Petite monnaie. Ital. Piccola moneta. Ger. Ein Gullpfennig. Hisp. Pequeña moneda. Pol. Pieniadze. Vng. Pénzke. Ang. Little or small money.] Cic. ad Att. lib. 1. Si iudicium est, ut quia homines populi Romani levissimos ac nequissimos numis acceptis ius, & fas omne delere. Idem: Tu si tuis blaudius & Syconius numulorum aliquid expresseris, velim me facias certior. Numisma, vel Numisma, atis, n. t. utrunque enim dicimus. [mōdr. Gall. Monnaie. Ital. Danaro, moneta. Ger. Ein Ding, Geld, pfennig. Hisp. Dinero, moneda. Pol. Moneta, pieniadze. Vng. Pénz. Ang. Money or coin.] Graeca dicitio est, idē significans quod Numus: xoi vñ vñ: hoc est, à lege unde & Numus dicitur putatur. Si quō ante periculum numisma homines mutas permutationis commercio uteretur, postea lege introdudus est usus numi. De hoc latius in dictione NVMVS. Habet aut hoc nomē prima syllaba correpta, quae in dictione NVMVS pro ducitur: unde Graecorū more Numisma per o, in eamine scribendū est pleriq; arbitrantur, quō alioqui saepius per u, scribitur. Hor. 2. Epist. 1. Retulit acceptos regale nomisma Philippus. Mart. lib. 1. Cur data sunt equis his quinq; numismata quae? Numosus, a, um, idem quod bene numatus, [mōdr. Gall. Ger. Der wol bez Gut ist der viel Gut hat.] Numatus, Qui numis abundat. [mōdr. Gall. Richesse. Ital. Danarosa, ricco. Germ. Guttesch, dervia dargertat. Hisp. Rico de dineros. Pol. Pieniadze. Vng. Pénzes. An. Rich in money.] Cicero de lege Agrar. Voluit enim ante oculos illorum Iudae regis filius adolefens, non minus bene numatus, quam bene capillatus. Horat. 1. Epist. 6. Et genus, & formam regina pecunia donat: Ac bene numatum decorat suadela. Venasq; Numatio, onis, f. Numerorū abundantia & affluentia. [mōdr. Gall. Richesse d'argent, abondance d'argent. Ital. Abundanza di denari. Ger. Reichthum an bari gelt. Hisp. Abundancia de dineros. Pol. Wpioniadze bogactwa. Vng. Pénzes. Ang. Richesse, plenty of money.] Cic. 2. Phil. Pote ante oculos legum Senatui, populiq; Romani, confer eam cum numatione tuorumq; tū intelliges quantum inter laudem & lucrum interest. Numatio, a, um, Quod ad numos pertinet. [mōdr. Gall. De monnaie. Ital. Che che appartiene à danari. Ger. Das ja der Zahl eder dem Gut gehört. Hisp. Casa perteneciente al dinero. Pol. Do pieniadze przynależać. Vng. Pénzesz vala. Ang. Pertaining to money.] Vt res numaria. Cic. 3. Offic. Vt res numaria de communi sententia constitueretur. Numarius interpres patris & concordiae, apud eundem pro Cluent. id est, mercedarius, & qui ob id pecunias accepisset. Numarium iudicium, quod accepit

postis sunt Annuncio, Denuncio, Evuncio, Obnuncio, Pranuncio, Pronuncio, Renuncio: quorum significata vide suis locis. Nunciatio, onis, f. t. Ipse denuntiandi actus. [נְשִׁיבָה] *beserib, beserib*. Gall. Nuntiation, announcement. Ital. Annuncio, & nuncio. Ger. Nuntiation, verkundung. Hisp. Obra de traer mensaje. Pol. Oznawienie. Vng. Megjelentés, hírmondás. Ang. A declaring, a showing or telling of things or news. Cic. 2. Phil. Nos enim nuntiationem solum habemus, Consules & reliqui magistratus etiam inspectionem.

Nunciator, m. t. Qui rem quampiam nunciat. Apud Iureconsultos, Nuntiatores dicuntur delatores criminum, ex quo eorum indicia notoria dicuntur. Paulus l. 6. ad Turpil. Nuntiatores qui per notoria indicia prodant, notorius suis assistere jubentur. Ex Horomano.

Nuncupo, as, pen. corr. ad p. Nominis, appello, voco. [ΝΥΚΕΡΑ] *nykera*. Gall. Nominer, faire nommer, & exprimer. Ital. Nominare, appellare. Ger. Rufen. Bel. Nomen/roeten. Hisp. Nombrar por nombre. Pol. Mianow. Vng. Nevezem. Ang. To name, to call by some name. Liv. lib. 1. Quae Julia eundem Julia gens autorem sui nominis nuncupat. Varro in Medo: Quis tu es mulier, quae me infueto nuncupasti nomine? Cic. 2. de Nat. deor. Itaque tum illud, quod erat a deo datum, nomen ipsius dei nuncupabant: ut quum fruges Cereae appellamus. Nuncupata vota dicuntur, quae Consules & Praetores, quando in provinciam proficiscuntur, faciunt. Nuncupare vota, Est alicui divorum vota polliceri & destinare. Plin. in Paneg. Nuncupare vota & pro ceteritate Imperii, & pro salute civium solebamus. Ibidem: Quo maiore fiducia in idem illis votis, quae ipse pro se nuncupari iubet, oro & obsecro, si bene rempub. si ex utilitate omnium regit. Cic. 3. Philip. Neglectisq; sacrificiis solemnibus, ante laeem ea vota quae nunquam solveret, nuncupavit. Nuncupate testamentum, est viva voce supremam voluntatem declarare. Plin. lib. 14. cap. 22. Alii testamenta sua nuncupant: alii mortifera loquuntur, reciturasq; per jugulam voces non continent. Inde Nuncupativum testamentum dicitur, quo testator viva voce, quae post mortem agi velit, declarat. Et Nuncupatus haeres dicitur, qui voce testatoris haeres pronuntiat: est differtq; ab haere de scripto: de quo vide Iustin. Instit. de Testament. Item nuncupata pecunia: id est, ut ait Cincius in lib. de officio Iurisconsulti, nominata, certa, nominibus propriis pronuntiat. Quum nexum faciet, municipiumq; ut lingua nuncupasset, ita jus esto.

Nuncupatio, Operis dedicatio. [ΝΥΝ] *nyun*. Gall. Faire, marché public. Ital. Fiera, mercato. Ger. Wässh oder Jarmarkt. Hisp. Feria à mercado. Pol. targ, targ. Vng. Szakalalm. Ang. A faire or market. Instituta autem eo consilio perhibentur, ut rustici octo diebus in agris essent, & nono die repetent urbem ad metearum, legum accipiendarum causa: & ut scita atq; consulti frequentiore populo referrentur, & trinundino proposita, à singulis atq; universis facile noscerentur. Vnde etiam mos testus, ut leges trinundino die (scilicet à vestigia apud Athenas) promulgarentur. Cic. contra Rullum pro lege Agr. Ille Capua, nundinas rusticoium, horreum Campani agri esse voluerat. Colum. lib. 11. cap. 11. Villicus non urbem, non illas nundinas, nisi vendendae, aut emendae rei necessaria causa frequentaverit. Dicitur & Nundinum, neutro genere. Liv. Postquam verò comitia Decemviri creatae, in trinum nundinum in dicta sunt. Sic enim legunt nonnulli. Castigatione tamen exemplaria habent Trinundinum. Trinundinus autem dies, vel Trinundinum, sive Trinum nundinum, dicebatur dies tertiarum nundinarum, qui praedici ante solebat, ut notior esset universis.

Nundinalis, le, om. t. Quod pertinet ad nundinas. [ΝΥΝΔΙΝΑ] *nyndina*. Gall. De faire. Ital. Che si appartiene à mercato. Ger. Das in der Wässh oder Jarmarkt gebirt. Hisp. Cosa perteneciente à feria. Pol. targ, targ. Vng. Szakalalm, vala. Ang. Relating to the faire or market. Plaut. in Aulul. Coquus ille nundinalis est, in nonum diem solet ire costum.

Nundinor, aris, d. p. Palam vendo, publico mercato distrabo. [ΝΥΝΔΙΝΩ] *nyndinow*. Gall. Marchander, faire marchandise, vendre en faire. Ital. Vendere in pubblico, vendere al mercato. Ger. Öffentlich verkaufen, haten als in einer Wässh, vud seu Gewin tamit sohen. Bel. Deroepen. Hisp. Negociar a vender en feria. Pol. Lemnieszpolaie, kopce. Vn. Arrolam, kbebnosze halien el adam. Ang. To make merchandise, to sell and buy openly in the market. Julius Firmicus lib. 6. Marhestos: Quattuor & libidinis causa pudorem duobus fratribus nundinabit, & ad coitu fratris invitabit, &

postis sunt Annuncio, Denuncio, Evuncio, Obnuncio, Pranuncio, Pronuncio, Renuncio: quorum significata vide suis locis. Nunciatio, onis, f. t. Ipse denuntiandi actus. [נְשִׁיבָה] *beserib, beserib*. Gall. Nuntiation, announcement. Ital. Annuncio, & nuncio. Ger. Nuntiation, verkundung. Hisp. Obra de traer mensaje. Pol. Oznawienie. Vng. Megjelentés, hírmondás. Ang. A declaring, a showing or telling of things or news. Cic. 2. Phil. Nos enim nuntiationem solum habemus, Consules & reliqui magistratus etiam inspectionem.

Nunciator, m. t. Qui rem quampiam nunciat. Apud Iureconsultos, Nuntiatores dicuntur delatores criminum, ex quo eorum indicia notoria dicuntur. Paulus l. 6. ad Turpil. Nuntiatores qui per notoria indicia prodant, notorius suis assistere jubentur. Ex Horomano.

Nuncupo, as, pen. corr. ad p. Nominis, appello, voco. [ΝΥΚΕΡΑ] *nykera*. Gall. Nominer, faire nommer, & exprimer. Ital. Nominare, appellare. Ger. Rufen. Bel. Nomen/roeten. Hisp. Nombrar por nombre. Pol. Mianow. Vng. Nevezem. Ang. To name, to call by some name. Liv. lib. 1. Quae Julia eundem Julia gens autorem sui nominis nuncupat. Varro in Medo: Quis tu es mulier, quae me infueto nuncupasti nomine? Cic. 2. de Nat. deor. Itaque tum illud, quod erat a deo datum, nomen ipsius dei nuncupabant: ut quum fruges Cereae appellamus. Nuncupata vota dicuntur, quae Consules & Praetores, quando in provinciam proficiscuntur, faciunt. Nuncupare vota, Est alicui divorum vota polliceri & destinare. Plin. in Paneg. Nuncupare vota & pro ceteritate Imperii, & pro salute civium solebamus. Ibidem: Quo maiore fiducia in idem illis votis, quae ipse pro se nuncupari iubet, oro & obsecro, si bene rempub. si ex utilitate omnium regit. Cic. 3. Philip. Neglectisq; sacrificiis solemnibus, ante laeem ea vota quae nunquam solveret, nuncupavit. Nuncupate testamentum, est viva voce supremam voluntatem declarare. Plin. lib. 14. cap. 22. Alii testamenta sua nuncupant: alii mortifera loquuntur, reciturasq; per jugulam voces non continent. Inde Nuncupativum testamentum dicitur, quo testator viva voce, quae post mortem agi velit, declarat. Et Nuncupatus haeres dicitur, qui voce testatoris haeres pronuntiat: est differtq; ab haere de scripto: de quo vide Iustin. Instit. de Testament. Item nuncupata pecunia: id est, ut ait Cincius in lib. de officio Iurisconsulti, nominata, certa, nominibus propriis pronuntiat. Quum nexum faciet, municipiumq; ut lingua nuncupasset, ita jus esto.

Nuncupatio, Operis dedicatio. [ΝΥΝ] *nyun*. Gall. Faire, marché public. Ital. Fiera, mercato. Ger. Wässh oder Jarmarkt. Hisp. Feria à mercado. Pol. targ, targ. Vng. Szakalalm. Ang. A faire or market. Instituta autem eo consilio perhibentur, ut rustici octo diebus in agris essent, & nono die repetent urbem ad metearum, legum accipiendarum causa: & ut scita atq; consulti frequentiore populo referrentur, & trinundino proposita, à singulis atq; universis facile noscerentur. Vnde etiam mos testus, ut leges trinundino die (scilicet à vestigia apud Athenas) promulgarentur. Cic. contra Rullum pro lege Agr. Ille Capua, nundinas rusticoium, horreum Campani agri esse voluerat. Colum. lib. 11. cap. 11. Villicus non urbem, non illas nundinas, nisi vendendae, aut emendae rei necessaria causa frequentaverit. Dicitur & Nundinum, neutro genere. Liv. Postquam verò comitia Decemviri creatae, in trinum nundinum in dicta sunt. Sic enim legunt nonnulli. Castigatione tamen exemplaria habent Trinundinum. Trinundinus autem dies, vel Trinundinum, sive Trinum nundinum, dicebatur dies tertiarum nundinarum, qui praedici ante solebat, ut notior esset universis.

Nundinalis, le, om. t. Quod pertinet ad nundinas. [ΝΥΝΔΙΝΑ] *nyndina*. Gall. De faire. Ital. Che si appartiene à mercato. Ger. Das in der Wässh oder Jarmarkt gebirt. Hisp. Cosa perteneciente à feria. Pol. targ, targ. Vng. Szakalalm, vala. Ang. Relating to the faire or market. Plaut. in Aulul. Coquus ille nundinalis est, in nonum diem solet ire costum.

Nundinor, aris, d. p. Palam vendo, publico mercato distrabo. [ΝΥΝΔΙΝΩ] *nyndinow*. Gall. Marchander, faire marchandise, vendre en faire. Ital. Vendere in pubblico, vendere al mercato. Ger. Öffentlich verkaufen, haten als in einer Wässh, vud seu Gewin tamit sohen. Bel. Deroepen. Hisp. Negociar a vender en feria. Pol. Lemnieszpolaie, kopce. Vn. Arrolam, kbebnosze halien el adam. Ang. To make merchandise, to sell and buy openly in the market. Julius Firmicus lib. 6. Marhestos: Quattuor & libidinis causa pudorem duobus fratribus nundinabit, & ad coitu fratris invitabit, &

postis sunt Annuncio, Denuncio, Evuncio, Obnuncio, Pranuncio, Pronuncio, Renuncio: quorum significata vide suis locis. Nunciatio, onis, f. t. Ipse denuntiandi actus. [נְשִׁיבָה] *beserib, beserib*. Gall. Nuntiation, announcement. Ital. Annuncio, & nuncio. Ger. Nuntiation, verkundung. Hisp. Obra de traer mensaje. Pol. Oznawienie. Vng. Megjelentés, hírmondás. Ang. A declaring, a showing or telling of things or news. Cic. 2. Phil. Nos enim nuntiationem solum habemus, Consules & reliqui magistratus etiam inspectionem.

Nunciator, m. t. Qui rem quampiam nunciat. Apud Iureconsultos, Nuntiatores dicuntur delatores criminum, ex quo eorum indicia notoria dicuntur. Paulus l. 6. ad Turpil. Nuntiatores qui per notoria indicia prodant, notorius suis assistere jubentur. Ex Horomano.

Nuncupo, as, pen. corr. ad p. Nominis, appello, voco. [ΝΥΚΕΡΑ] *nykera*. Gall. Nominer, faire nommer, & exprimer. Ital. Nominare, appellare. Ger. Rufen. Bel. Nomen/roeten. Hisp. Nombrar por nombre. Pol. Mianow. Vng. Nevezem. Ang. To name, to call by some name. Liv. lib. 1. Quae Julia eundem Julia gens autorem sui nominis nuncupat. Varro in Medo: Quis tu es mulier, quae me infueto nuncupasti nomine? Cic. 2. de Nat. deor. Itaque tum illud, quod erat a deo datum, nomen ipsius dei nuncupabant: ut quum fruges Cereae appellamus. Nuncupata vota dicuntur, quae Consules & Praetores, quando in provinciam proficiscuntur, faciunt. Nuncupare vota, Est alicui divorum vota polliceri & destinare. Plin. in Paneg. Nuncupare vota & pro ceteritate Imperii, & pro salute civium solebamus. Ibidem: Quo maiore fiducia in idem illis votis, quae ipse pro se nuncupari iubet, oro & obsecro, si bene rempub. si ex utilitate omnium regit. Cic. 3. Philip. Neglectisq; sacrificiis solemnibus, ante laeem ea vota quae nunquam solveret, nuncupavit. Nuncupate testamentum, est viva voce supremam voluntatem declarare. Plin. lib. 14. cap. 22. Alii testamenta sua nuncupant: alii mortifera loquuntur, reciturasq; per jugulam voces non continent. Inde Nuncupativum testamentum dicitur, quo testator viva voce, quae post mortem agi velit, declarat. Et Nuncupatus haeres dicitur, qui voce testatoris haeres pronuntiat: est differtq; ab haere de scripto: de quo vide Iustin. Instit. de Testament. Item nuncupata pecunia: id est, ut ait Cincius in lib. de officio Iurisconsulti, nominata, certa, nominibus propriis pronuntiat. Quum nexum faciet, municipiumq; ut lingua nuncupasset, ita jus esto.

Nuncupatio, Operis dedicatio. [ΝΥΝ] *nyun*. Gall. Faire, marché public. Ital. Fiera, mercato. Ger. Wässh oder Jarmarkt. Hisp. Feria à mercado. Pol. targ, targ. Vng. Szakalalm. Ang. A faire or market. Instituta autem eo consilio perhibentur, ut rustici octo diebus in agris essent, & nono die repetent urbem ad metearum, legum accipiendarum causa: & ut scita atq; consulti frequentiore populo referrentur, & trinundino proposita, à singulis atq; universis facile noscerentur. Vnde etiam mos testus, ut leges trinundino die (scilicet à vestigia apud Athenas) promulgarentur. Cic. contra Rullum pro lege Agr. Ille Capua, nundinas rusticoium, horreum Campani agri esse voluerat. Colum. lib. 11. cap. 11. Villicus non urbem, non illas nundinas, nisi vendendae, aut emendae rei necessaria causa frequentaverit. Dicitur & Nundinum, neutro genere. Liv. Postquam verò comitia Decemviri creatae, in trinum nundinum in dicta sunt. Sic enim legunt nonnulli. Castigatione tamen exemplaria habent Trinundinum. Trinundinus autem dies, vel Trinundinum, sive Trinum nundinum, dicebatur dies tertiarum nundinarum, qui praedici ante solebat, ut notior esset universis.

Nundinalis, le, om. t. Quod pertinet ad nundinas. [ΝΥΝΔΙΝΑ] *nyndina*. Gall. De faire. Ital. Che si appartiene à mercato. Ger. Das in der Wässh oder Jarmarkt gebirt. Hisp. Cosa perteneciente à feria. Pol. targ, targ. Vng. Szakalalm, vala. Ang. Relating to the faire or market. Plaut. in Aulul. Coquus ille nundinalis est, in nonum diem solet ire costum.

Nundinor, aris, d. p. Palam vendo, publico mercato distrabo. [ΝΥΝΔΙΝΩ] *nyndinow*. Gall. Marchander, faire marchandise, vendre en faire. Ital. Vendere in pubblico, vendere al mercato. Ger. Öffentlich verkaufen, haten als in einer Wässh, vud seu Gewin tamit sohen. Bel. Deroepen. Hisp. Negociar a vender en feria. Pol. Lemnieszpolaie, kopce. Vn. Arrolam, kbebnosze halien el adam. Ang. To make merchandise, to sell and buy openly in the market. Julius Firmicus lib. 6. Marhestos: Quattuor & libidinis causa pudorem duobus fratribus nundinabit, & ad coitu fratris invitabit, &

postis sunt Annuncio, Denuncio, Evuncio, Obnuncio, Pranuncio, Pronuncio, Renuncio: quorum significata vide suis locis. Nunciatio, onis, f. t. Ipse denuntiandi actus. [נְשִׁיבָה] *beserib, beserib*. Gall. Nuntiation, announcement. Ital. Annuncio, & nuncio. Ger. Nuntiation, verkundung. Hisp. Obra de traer mensaje. Pol. Oznawienie. Vng. Megjelentés, hírmondás. Ang. A declaring, a showing or telling of things or news. Cic. 2. Phil. Nos enim nuntiationem solum habemus, Consules & reliqui magistratus etiam inspectionem.

Nunciator, m. t. Qui rem quampiam nunciat. Apud Iureconsultos, Nuntiatores dicuntur delatores criminum, ex quo eorum indicia notoria dicuntur. Paulus l. 6. ad Turpil. Nuntiatores qui per notoria indicia prodant, notorius suis assistere jubentur. Ex Horomano.

Nuncupo, as, pen. corr. ad p. Nominis, appello, voco. [ΝΥΚΕΡΑ] *nykera*. Gall. Nominer, faire nommer, & exprimer. Ital. Nominare, appellare. Ger. Rufen. Bel. Nomen/roeten. Hisp. Nombrar por nombre. Pol. Mianow. Vng. Nevezem. Ang. To name, to call by some name. Liv. lib. 1. Quae Julia eundem Julia gens autorem sui nominis nuncupat. Varro in Medo: Quis tu es mulier, quae me infueto nuncupasti nomine? Cic. 2. de Nat. deor. Itaque tum illud, quod erat a deo datum, nomen ipsius dei nuncupabant: ut quum fruges Cereae appellamus. Nuncupata vota dicuntur, quae Consules & Praetores, quando in provinciam proficiscuntur, faciunt. Nuncupare vota, Est alicui divorum vota polliceri & destinare. Plin. in Paneg. Nuncupare vota & pro ceteritate Imperii, & pro salute civium solebamus. Ibidem: Quo maiore fiducia in idem illis votis, quae ipse pro se nuncupari iubet, oro & obsecro, si bene rempub. si ex utilitate omnium regit. Cic. 3. Philip. Neglectisq; sacrificiis solemnibus, ante laeem ea vota quae nunquam solveret, nuncupavit. Nuncupate testamentum, est viva voce supremam voluntatem declarare. Plin. lib. 14. cap. 22. Alii testamenta sua nuncupant: alii mortifera loquuntur, reciturasq; per jugulam voces non continent. Inde Nuncupativum testamentum dicitur, quo testator viva voce, quae post mortem agi velit, declarat. Et Nuncupatus haeres dicitur, qui voce testatoris haeres pronuntiat: est differtq; ab haere de scripto: de quo vide Iustin. Instit. de Testament. Item nuncupata pecunia: id est, ut ait Cincius in lib. de officio Iurisconsulti, nominata, certa, nominibus propriis pronuntiat. Quum nexum faciet, municipiumq; ut lingua nuncupasset, ita jus esto.

Nuncupatio, Operis dedicatio. [ΝΥΝ] *nyun*. Gall. Faire, marché public. Ital. Fiera, mercato. Ger. Wässh oder Jarmarkt. Hisp. Feria à mercado. Pol. targ, targ. Vng. Szakalalm. Ang. A faire or market. Instituta autem eo consilio perhibentur, ut rustici octo diebus in agris essent, & nono die repetent urbem ad metearum, legum accipiendarum causa: & ut scita atq; consulti frequentiore populo referrentur, & trinundino proposita, à singulis atq; universis facile noscerentur. Vnde etiam mos testus, ut leges trinundino die (scilicet à vestigia apud Athenas) promulgarentur. Cic. contra Rullum pro lege Agr. Ille Capua, nundinas rusticoium, horreum Campani agri esse voluerat. Colum. lib. 11. cap. 11. Villicus non urbem, non illas nundinas, nisi vendendae, aut emendae rei necessaria causa frequentaverit. Dicitur & Nundinum, neutro genere. Liv. Postquam verò comitia Decemviri creatae, in trinum nundinum in dicta sunt. Sic enim legunt nonnulli. Castigatione tamen exemplaria habent Trinundinum. Trinundinus autem dies, vel Trinundinum, sive Trinum nundinum, dicebatur dies tertiarum nundinarum, qui praedici ante solebat, ut notior esset universis.

Nundinalis, le, om. t. Quod pertinet ad nundinas. [ΝΥΝΔΙΝΑ] *nyndina*. Gall. De faire. Ital. Che si appartiene à mercato. Ger. Das in der Wässh oder Jarmarkt gebirt. Hisp. Cosa perteneciente à feria. Pol. targ, targ. Vng. Szakalalm, vala. Ang. Relating to the faire or market. Plaut. in Aulul. Coquus ille nundinalis est, in nonum diem solet ire costum.

Nundinor, aris, d. p. Palam vendo, publico mercato distrabo. [ΝΥΝΔΙΝΩ] *nyndinow*. Gall. Marchander, faire marchandise, vendre en faire. Ital. Vendere in pubblico, vendere al mercato. Ger. Öffentlich verkaufen, haten als in einer Wässh, vud seu Gewin tamit sohen. Bel. Deroepen. Hisp. Negociar a vender en feria. Pol. Lemnieszpolaie, kopce. Vn. Arrolam, kbebnosze halien el adam. Ang. To make merchandise, to sell and buy openly in the market. Julius Firmicus lib. 6. Marhestos: Quattuor & libidinis causa pudorem duobus fratribus nundinabit, & ad coitu fratris invitabit, &

tabit, & filium. Sueton. in Tito Vespaf. Suspecta & rapacitas, quod conuulabat in concionibus patris nundinari, praximariq; solitum: deinde propalam alium Neronem & opinabantur & praxidabant. Cicero scipius Nandinari pro creere posuit in Verrem: Ad illo pueni annorum sexum, septentimq; denum Senatorium ordinem nundinati sunt. Idem 3. Philipp. Vna in domo omnes quorum intererat, totum imperium pop. Rom. nundinabantur.

Nündi nāfō, onis, f. t. Ipse nundinandi actus. [נודין] Gall. Vente au achet. Ital. Vendita di compra. Ger. Der habung das tauffen vnd veranfen. Bel. Dicoopage. Hisp. La obra de negociar a las ferias. Pol. Kupnia iwo, przeladanie. Vng. Sokadalmoz, arulas. Ang. Buying or selling openly. Cicero de lege Agr. Hinc vos quas spoliaciones, quas pactiones, quam deniq; in omnibus locis nundinationem iuris, ac fortunatum fore putatis? Nundinatio iuris, Idem Verr. 4.

Nündi nāfō, m. t. Qui nundinas frequentat. [נודין] Gall. Marchant qui haute les ferias. Ital. Mercante che va alle ferie. Ger. Ein Krämer i der die Wöfen vnd Zarnkrutt bracht vnd kauft. Hisp. A quel negociador. Pol. Piereznakach i targu. Vng. Sokadalmoz. Ang. A merchant that haunteth the ferias. Festus: Nundinis rustici conueniebant mercandi & vendendi causa, tumq; nefas erat cum populo agi, ne interpellarentur nundinatores.

Nündi nāfō, a, um, Quod ad nundinas pertinet, vel quod nundinis deputatum est. [נודין] Gall. Appartenant aux ferias. Ital. Pertinente alle fiere. Ger. Das zu den Wöfen gehöret vnd vnterhöret. Hisp. Pertenece a las ferias. Pol. Piereznakach przynalozacy. Vng. Sokadalmoz valo. Ang. Belonging to ferias. Plin lib. 14. cap. 17: His commerciis Carras oppidum aperuerit, quod est illis nundinatum. Idem lib. 8. cap. 15. de subur: Quia & duces in urbe forum nundinatum, domosq; petere discunt.

Nūquam, Nullo tempore. [נודין] Gall. In leuelam pueri. Ital. Mai. Ger. Nimmermehr. Hisp. En ningún tiempo. Pol. Nigdy. Vng. soha. Ang. Never. a quo Nonnunquam, quod significat Aliquando. Plaut. in Mercat. Nonnunquam a depol quifquam illam habebit potius, quam ille, quem ego volo.

Nūquam nō, Semper, omnitempore. [נודין] Gall. In leuelam. Ital. Semper. Ger. Nimmermehr. Hisp. Siempre. Pol. Zawsdy. Vng. Mindenek. Ang. Ever, at all times. Sueton. in Tib. Turbatiore caelo nunquam non coronam lauream curice gestavit, quod fulmine nūdari negatur id genus frondis.

Nūquādo, Num aliquādo. Et habet accentum in antepe. sicut Aliquando. Cic. de Amic. Existit autem hoc loco questio subdificilis: Nunquādo amici novi digni amicitia, veteribus sint antepōnendi, ut equis vetulis rectoros antepōnere solemus.

Nūquis, nunqua, nunquod, vel nunquid, Num aliquis. [נודין] Gall. Y a il quelque autre chose? Ital. Vi e pu altro? Ger. Ist jemand vber etwas? Hisp. Aventura algo? Pol. Ist kiedki? Vng. Valiut. Ang. Whether any. Terent. in Eunucl. Nunquid vis? Ibidem: Nunquis hic est? nemo est, nunquis hinc me sequitur? nemo homo est. Pro eodem etiā aliquando legitur Nunquisam, & in neutro genere, Nunquidam: praesertim apud Comicos. Terent. in Andr. Eho dū dic mihi: nunquidnam amplius tibi cum illa fuit Charinet?

Nūntio, a, are, Nuntius, &c. Vide NVNCIO.

Nūpō, nūp, cum suis compositis, Vide in dictione ANVO. Nūpō, adverbium, Non longo antē tempore, sup. etioribus siue proximis diebus: [נודין] Gall. N apures il n'y a pas long temps. Ital. Di nuovo, poco fa, par hora. Ger. Sarsich in milt tang pueri ja necht. Bel. Cortes. Hisp. Poco tiempo ha. Pol. Niedawno. Vng. Nup. Ang. Little, not long ago. hoc est, ante paucos dies, vel menses. Virgil. 1. Aeglog. nuper me in litore vidi. Boethius: Hoc autē quod nuper diximus. Quandoq; de longiore tempore dicitur. Cic. 2. de Divin. Neq; ante philosophiam patefactam, quae nuper inventa est, hac de re communis vita dubitavit. Hic nuperrimē superlativum: hoc est, recentissimē.

Nūpō, a, um, Quod recens est, quod nuper fuit. [נודין] Gall. Recente, nouveau. Ital. Di nuovo. Ger. Neum, neu. Hisp. Cosa de poco tiempo. Pol. Niedawno. Vng. Ez nem. Ang. New, etc. Plaut. Capt. Recens captum hominē, nuperum novitium.

Nūpti, Nuptia, Nuptus, Vide NVBO.

Nūria, filii uxor. [נודין] Gall. Les freres de mon frere. Ital. Nuera. Ger. Ein Schweser. Hisp. La uera, uxor del hijo. Pol. Mroczna zona, siostra. Vng. Menyő. Ang. My former wife, a daughter in law. Cic. 2. Philipp. Reiecta mater amicum impuri filii, tanquam nurum sequebatur. Poëta Nurum sepe pro sexu tantum ponunt. Ovidius 2. Metamor. Excipit, & nuribus mittit gestanda Latinis est, feminis La-

tinis. Mart. libro 4: Atque inter Latias gloria prima nurus. Nusquam, Adverbium loci est, in nullo loco. [נודין] Gall. En nul lieu, nulle part. Ital. In nullo luogo. Ger. Nirgends oder nirgend an teinem ort. Bel. Nirgans. Hisp. En ningún lugar. Pol. Nirgdy. Vng. sohol. Ang. In no place, no where. Terent. in Eunucl. Ille autem bonus vir nusquam apparet. Nusquam gentium id est, nusquam omnino. Plaut. in Amph. Sed quid ais? num es dormisti dudum? nusquam gentium. Terent. in Adelph. Si ego homo sum infelix, primum fratre nusquam inveniam gentium.

Nūquā nō, ubiq; Non nusquam, alicubi. [נודין] Gall. En tout lieu, par tout. Ital. In ogni luogo. Ger. Nirgends oder nirgend. Hisp. Dónde quiera. Pol. Wszędzie. Vng. Mindenek. Ang. Every where, in all place.

Nūto, a, n. p. frequentativum est a Nuo, quod proprie est in quatuor capitulis inclinatione aliquod significo. [נודין] Gall. Faire signe en baissant la tête. Ital. Accennare col capo chinandolo. Ger. Die den Spitz ost nicken vnd damit etwas zu merken geben. Hisp. Hacer señas con la cabeza. Pol. skłonić głowę. Vng. lefelkel. Ang. To signify by nodding or shaking of the head. Plautus in Afin. Nec illa ulli domini nutet, nictet, annuat. Accipitur & pro vacillare, labessere & ruinam minari. Cicero 6. Verr. Illud signum interea nūctabat, quod veltibus subjectis conarentur submovere. Transferretur & ad animum ut idem ferē sit quod hēret, & dūm in quem positivum partem te inclines. Cic. 1. de Nat. deor. Democritus nutare videtur in natura deorum.

Nūtrō, tris, triv, vel triv, a. q. secundum Priscianum, Educatio. [נודין] Gall. Nourir. Ital. Nutrire. Ger. Ernähren. Hisp. Criar. Pol. Żywić. Vng. Taplalat. Ang. Nourish. Plinius lib. 22. cap. 25: Multi senectam longam multo tantum nutriu toleraverē.

Nūtrō, a, m. q. Nutritum. [נודין] Gall. Nourissement. Ital. Nutrimiento. Ger. Ernährung. Hisp. Mantimiento. Pol. Żywność. Vng. Taplalat. Ang. Nourishment. Plinius lib. 22. cap. 25: Multi senectam longam multo tantum nutriu toleraverē.

Nūtrō, a, penult. prod. Nutrio. [נודין] Gall. Nourir. Ital. Nutrire. Ger. Ernähren. Hisp. Criar. Pol. Żywić. Vng. Taplalat. Ang. To nourish, to bring up. Plaut. in M. Lina mea inhiant certatum, nutricant & munere. Idem in Mite. Nec precus tui pascere nec pueros nuticare.

Nūtrō, a, m. q. Nutrico, alo. [נודין] Gall. Nourir. Ital. Nutrire. Ger. Ernähren. Hisp. Criar. Pol. Żywić. Vng. Taplalat. Ang. To nourish, to bring up. Plaut. in M. Lina mea inhiant certatum, nutricant & munere. Idem in Mite. Nec precus tui pascere nec pueros nuticare.

Nūtrō, a, m. q. Nutricatio. Varr. 1. de Rem. cap. 17. Contra herba in pratis ad spem fecunditatis nata, non modo non evellenda in nutritatu, sed etiam non calcanda.

Nūtrō, a, m. q. Nutricatio. Varr. 1. de Rem. cap. 17. Contra herba in pratis ad spem fecunditatis nata, non modo non evellenda in nutritatu, sed etiam non calcanda.

Nūtrō, a, m. q. Nutricatio. Varr. 1. de Rem. cap. 17. Contra herba in pratis ad spem fecunditatis nata, non modo non evellenda in nutritatu, sed etiam non calcanda.

Nūtrō, a, m. q. Nutricatio. Varr. 1. de Rem. cap. 17. Contra herba in pratis ad spem fecunditatis nata, non modo non evellenda in nutritatu, sed etiam non calcanda.

Nūria

